

Matolcsy Miklós Általános Iskola helyi tanterv

Ének-zene 8. évfolyam

Témakörök

Témakör: Zeneművek/ Énekes anyag

Magyar népdalok

Műzenei szemelvények, más népek dalai

;

Dalok alkalmakra, keresztény ünnepekre, jeles napokra

Javasolt óraszám: 14 óra

Ismeretek

Népdalok és műdalok

A zenetörténeti stílusok vokális jellemzői

Homofon és polifon (kánon) szerkesztés

Műzene és népzenei feldolgozások különbsége

a magyar népzene régi és új rétegeinek jellemzői

A dúr és moll szerepe a zenei kifejezésben

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Az újonnan, hallás után tanult népdalok, műdalok énekelése kottaképről és emlékezetből
- Előadói készség: az adott dal karakterének árnyalt megszólaltatása (dinamika, tempó, zenei tagolás, frazeálás, stílus)
- A parlandot, rubato, giusto természetes módú használata
- Minta adása a dalok hiteles megszólaltatásához, a tanári, adatközlő és művészi előadásokból
- Megzenésített versek előadása tanár, hangszeren játszó osztálytárs által megszólaltatott hangszerkísérettel
- Dalok előadása a hozzájuk kapcsolódó táncal, dramatizált előadással és hangszerkísérettel
- A helyes éneklési szokások és a tiszta intonáció fejlődése
- Felismeri a népdalok és a mai világ párhuzamait

Fogalmak

A korábban tanultak elmélyítése.

Javasolt tevékenységek

A zenei nevelés elsődleges tevékenységi formája az éneklés

A kreativitás támogatása az éneklésnél, táncolásnál

Éneklés az iskolai kórusban

Részvétel az ünnepekhez kapcsolódó előadásokban, projektekben
Részvétel a Zenei Világnap alkalmából rendezett iskolai programokban
A Fejlesztési feladatok és Készségek elnevezésű részben javasoltak alkalmazása

Témakör: Zeneművek/Zenehallgatási anyag

Zenehallgatási anyag

Javasolt óraszám: 12 óra

Ismeretek

Azonosítani tudja az egyes korszakokhoz tartozó zenei műfajokat, jellemzőiket, hangszerelési sajátosságukat

Ismeri a zenetörténeti korszakok legfontosabb ismertetőjegyeit, történelmi és kulturális hátterüket

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- a zenei befogadási készség fejlesztése a figyelem intenzitásának növelésével
- élményszerűséget biztosító zenekövetés képességének kialakítása
- a zenei ízlés és a zenei emlékezet fejlesztése a zenetörténet remekműveivel való találkozás során
- a kultúrabefogadási szándék erősödése a remekművek elemzésén keresztül
- a zene keltette érzések megfogalmazása tanári kérdések segítségével

Fogalmak

madrigál, zenei impresszionizmus, romantika, szvit, concerto, versenymű, szimfónia, szimfonikus költemény, műdal, rapszódia, opera, ária, jazz, spirituálé, Hangfűrt, homofónia, polifónia, hangszerelés, Zenei műfajok: zsoltár, trubadúr ének, mise, oratórium, kantáta, Zenei korstílusok: középkor, reneszánsz, barokk, klasszika, kortárs zene, kamarazene

Javasolt tevékenységek

Részvétel ifjúsági hangversenyeken

Élménybeszámoló készítése a hallott hangversenyek kapcsán

Adatgyűjtések a zenetörténet feldolgozásához

Zeneművek zenetörténeti rendszerezése

Koncertfilm megtekintése

Kiállítás megszervezése híres magyar zeneszerzőkről, zenekarokról, előadóművészekről, zeneművekről, koncerthelyszínekről

A lakóhely zenei emlékeinek összegyűjtése, megtekintése

Kiselőadás készítése különböző hangszerekről, zenei műfajokról, zeneszerzőkről, zeneművészekről

Kiselőadás készítése a népzenei gyűjtések történetéről

Kiselőadás a hangszerekről (megszólaltatási módjuk, felépítésük, képek, videók, animációk, applikációk felhasználásával)

Az elektronikus média által nyújtott lehetőségek tanári irányítású használata

Témakör: Zenei ismeretek / - Ritmikai fejlesztés

Javasolt óraszám: 3 óra

Ismeretek

Új ismeret: 3/8, 6/8 –os ütemmutató

Felütés- súlytalan indítás

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Ritmusgyakorlatok hangoztatása nyolcad-ütemmutatóval
- Minden, korábban tanult ritmikai ismeret gyakorlása, alkalmazása változatos formákban
- Alkotó készség: 3/8 és 6/8, valamint a felütés alkalmazása improvizáció során
- Részvétel közös kreatív zenélési formákban, a zeneművek befogadásának előkészítéséhez
Felhasználja énekhangját, az akusztikus környezet hangjait, ütőhangszereket, egyszerűbb dallamhangszereket.

Fogalmak

3/8-os ütemmutató, felütés/súlytalan kezdés, 6/8-os ütemmutató

Javasolt tevékenységek

A tanult új dalok ritmusának hangoztatása

Ritmuskánon az osztály csoportjai között

Improvizáció, kreativitás támogatása a tanult ritmikai elemek felhasználásával

Egyszerűbb ritmushangszerek készítése

Kottairáshoz alkalmas szoftverek használatának megismerése

A Fejlesztési feladatok, Készségek elnevezésű részben megfogalmazottak alkalmazása

Témakör: Ismeretek - Hallásfejlesztés

Javasolt óraszám: 3 óra

Ismeretek

Kis és nagy szext, szeptim

A korábban tanultak elmélyítése, értelmezése

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- A tanult hangközők éneklése, hangoztatása változatos formákban
- Az énekelt és zenehallgatási anyaghoz kapcsolódó dallami elemek megfigyelése, megnevezése és éneklése
- A tanult dalok, egyszólamú zenei részletek követése kottából
- A dúr és moll jellegű hangzás további megfigyelése a zenehallgatási és az énekelt anyaghoz kapcsolódóan
- A többszólamú éneklés fokozatos bevezetésével a többirányú figyelem, a hallás, az intonációs készség fejlődése
- Bevezetés a többszólamúságba: egy hallott szólamhoz saját szólam megszólaltatása tiszta intonációval

Fogalmak

A korábban tanultak elmélyítése.

Javasolt tevékenységek

A zenei elemek vizuális megjelenítése kézjelekkel

Zenei kérdés, válasz rögtönzése

Az improvizáció és a kreativitás támogatása a tanult dallami elemek felhasználásával

A Fejlesztési feladatok, Készségek elnevezésű részben megfogalmazottak alkalmazása a hangközök és egyszerű harmóniak megfigyelésének és meghallásának gyakorlására

Témakör: Ismeretek – Zenei írás, olvasás

Javasolt óraszám: 2 óra

Ismeretek

Új ismeret: 1# 1 bé előjegyzés

A korábbi ismeretek mobilizálása:

Módosított és módosítójel nélküli szolmizációs hangok és törzshangok ismerete

A szolmizációs hangok és a zenei törzshangok közötti alapvető különbség értelmezése a tanult énekelt anyagokon

Tiszta, kis- és nagy hangközök (T1-T8) megfigyelése és megnevezése az énekelt és a zenehallgatási anyaghoz kapcsolódóan

Fél és egész hangos építkezés fogalmi ismerete

Kis és nagy terc szerepének fogalmi ismerete a dúr és moll jelleg hangzásában

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Rövid dallamok átírása betűkottáról hangjegyekre
- Gyakorlat szerzése a felismerő kottaolvasásban
- A kottakép újonnan tanult elemeinek felismerése kottából a tanult énekelt és zenehallgatási anyaghoz kapcsolódóan

Fogalmak

é-moll, Minden korábban szereplő fogalom. Továbbá: G-dúr, d-moll, F-dúr

Javasolt tevékenységek

A tanult zenei elemek vizuális megjelenítése

Zenei írás - olvasás a tanult ritmusokkal, dallamhangokkal

Az improvizáció és a kreativitás támogatása a tanult ritmikai és dallami elemek felhasználásával

Kottaíráshoz alkalmas szoftverek használatának megismerése

A Fejlesztési feladatok, Készségek elnevezésű részben megfogalmazottak alkalmazása.